

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 14.06.2002 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.2003 do: 31.12.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

281

ZÁKON

zo 16. mája 2002

o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenia

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie prídavku na dieťa (ďalej len „prídavok“) a poskytovanie príspevku k prídavku na dieťa (ďalej len „príspevok“).

(2) Prídavok a príspevok sú štátne sociálne dávky, ktorými štát prispieva na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa.

PRVÁ ČASŤ

PRÍDAVOK

§ 2

Oprávnená osoba

(1) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na prídavok je

- a) rodič nezaopatreného dieťaťa,
- b) osoba, ktorej je nezaopatrené dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu,¹⁾
- c) plnoleté²⁾ nezaopatrené dieťa, ak niet osoby uvedenej v písmene a) alebo ak toto dieťa má upravenú vyživovaciu povinnosť od rodičov,
- d) plnoleté nezaopatrené dieťa, ktoré uzavrelo manželstvo alebo ktorého manželstvo zaniklo.

(2) Ak je viac oprávnených osôb, ktoré spĺňajú podmienky nároku na prídavok podľa tohto zákona, prídavok patrí len jednej z nich.

§ 3

Nárok na prídavok

(1) Podmienky nároku na prídavok sú:

- a) starostlivosť oprávnenej osoby o nezaopatrené dieťa, ak ide o oprávnenú osobu uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a) a b),
- b) trvalý pobyt³⁾ alebo prechodný pobyt⁴⁾ oprávnenej osoby na území Slovenskej republiky,

c) trvalý pobyt³⁾ alebo prechodný pobyt⁴⁾ nezaopatreného dieťaťa na území Slovenskej republiky.

(2) Nárok na prídavok nevzniká, ak sa nezaopatrenému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení⁵⁾ a dôvodom takejto starostlivosti je výkon ústavnej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu⁶⁾ alebo výkon ochrannej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

§ 4

Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky,⁷⁾ najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa

- a) sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo
- b) nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz.

(2) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je aj dieťa, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti,²⁾ ktoré

- a) je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie štúdiom a vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav,
- b) po skončení povinnej školskej dochádzky sa sústavne nepripravuje na povolanie štúdiom, nie je v evidencii nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie a nevykonáva zárobkovú činnosť.

(3) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok alebo ktorému bol priznaný sociálny dôchodok, dieťa, ktorého štúdium podľa študijného programu presahuje jeho štandardnú dĺžku,⁸⁾ a dieťa, ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul.⁹⁾

(4) Zárobková činnosť podľa tohto zákona je činnosť, ktorá zakladá nárok na príjem zdaňovaný podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

§ 5

Sústavná príprava dieťaťa na povolanie

(1) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je štúdium

- a) na strednej škole¹¹⁾ okrem štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov,
- b) na vysokej škole¹²⁾ okrem externého štúdia.

(2) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona nie je štúdium podľa odseku 1 počas výkonu základnej služby alebo náhradnej služby v ozbrojených silách¹³⁾ alebo prípravnej služby alebo počas trvania služobného pomeru príslušníkov ozbrojených síl a zborov.

(3) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. a) sa začína najskôr od začiatku školského roka prvého ročníka strednej školy. Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. b) sa študentovi vysokej školy začína dňom zápisu na vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo na vysokoškolské štúdium druhého stupňa a trvá do skončenia štúdia.¹⁴⁾

(4) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

- a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,

- b) od konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole, do zápisu na vysokú školu vykonaného najneskôr v októbri bežného roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené.¹⁶⁾

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je aj

- a) iné štúdium alebo výučba, ak sú svojim rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky postavené na úroveň štúdia na školách uvedených v odseku 1,
- b) opakované ročníky štúdia.

(6) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona nie je obdobie

- a) uvedené v odseku 4 písm. a) alebo jeho časť, ak dieťa v tomto období vykonáva zárobkovú činnosť s výnimkou príležitostného zamestnania¹⁷⁾ alebo bolo zaradené do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie,
- b) v ktorom sa štúdium prerušilo.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa

§ 6

(1) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je aj choroba a stav vyžadujúce osobitnú starostlivosť podľa odseku 1, ak choroba a stav vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť.

§ 7

(1) Príslušný orgán na rozhodovanie o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa je okresný úrad.

(2) Okresný úrad rozhoduje o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby.

(3) Okresný úrad opätovne rozhoduje o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa podľa potreby, vždy však v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po uplynutí dvanástich kalendárnych mesiacov od právoplatnosti prvého rozhodnutia o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa; okrem toho v treťom roku veku dieťaťa, v šiestom roku veku dieťaťa a po skončení povinnej školskej dochádzky dieťaťa, ak od právoplatnosti posledného rozhodnutia o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa uplynulo viac ako dvanásť mesiacov.

(4) Pri rozhodovaní o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.¹⁸⁾

§ 8

Výška prídavku

(1) Prídavok je 270 Sk.

(2) Sumu podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) k 1. septembru kalendárneho roka tak, že sa táto suma vynásobí koeficientom, ktorým sa upravili sumy životného minima podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾ Upravená suma sa zaokrúhli na desaťkoruny nadol. Opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia.²⁰⁾

DRUHÁ ČASŤ PRÍSPEVOK

§ 9

Nárok na príspevok

(1) Nárok na príspevok má oprávnená osoba, ktorá spĺňa podmienky nároku na prídavok podľa § 3 a ak jej príjem a príjem s ňou spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 za rozhodujúce obdobie neprevyšuje 2,2-násobku súčtu súm pripadajúcich na spoločne posudzované osoby podľa osobitného predpisu,²¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Nárok na príspevok nevzniká, ak spoločne posudzovaná osoba okrem nezaopatreného dieťaťa v kalendárnom roku, za ktorý sa zisťuje príjem, nevykonávala zárobkovú činnosť viac ako tri po sebe nasledujúce mesiace a nebola v tomto čase zaradená do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie. To neplatí, ak spoločne posudzovaná osoba v tomto období

- a) poberala starobný dôchodok alebo dosiahla vek potrebný na vznik nároku na starobný dôchodok,²²⁾ poberala výsluhový dôchodok,²³⁾ dôchodok za výsluhu rokov, invalidný dôchodok, invalidný výsluhový dôchodok²³⁾ alebo bola invalidná a nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok,
- b) osobne a riadne sa starala
 - 1. o nezaopatrené dieťa do desiatich rokov jeho veku,
 - 2. o nezaopatrené dieťa, ktoré má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav podľa § 6, ak sa mu neposkytovala starostlivosť v zariadení sociálnych služieb celoročne alebo ak nebolo umiestnené v inom zariadení s celoročným pobytom alebo nepretržitým pobytom, alebo
 - 3. o plnoletú blízku osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna, ak nebola umiestnená v zariadení sociálnych služieb a ak spoločne posudzovaná osoba v tomto období poberala príspevok pri starostlivosti o blízku osobu,
- c) bola nezaopatrené dieťa alebo sa sústavne pripravovala na povolanie štúdiom,
- d) vykonávala základnú službu alebo náhradnú službu v ozbrojených silách²⁴⁾ alebo civilnú službu,²⁵⁾
- e) bola vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,
- f) bola hospitalizovaná v zdravotníckom zariadení pre chorobu alebo úraz najmenej sedem po sebe nasledujúcich dní,
- g) poberala nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve po skončení zamestnania,
- h) bola nezvestná a bolo po nej vyhlásené pátranie,²⁶⁾
- i) poberala peňažný príspevok za opatrovanie²⁷⁾ alebo
- j) študovala v štúdiu popri zamestnaní, v kombinovanom štúdiu a v štúdiu jednotlivých vyučovacích predmetov na strednej škole alebo v externom štúdiu na vysokej škole.

(3) Oprávnená osoba, ktorá si uplatňuje nárok na príspevok, je povinná preukázať skutočnosti uvedené v odseku 2.

(4) Ak je v okruhu spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 viac nezaopatrených detí uvedených v odseku 2 písm. b) v prvom bode alebo v druhom bode, osobná a riadna starostlivosť sa zohľadní len jednej spoločne posudzovanej osobe.

(5) Ak je v okruhu spoločne posudzovaných osôb nezaopatrené dieťa, ktoré má dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav podľa § 6, zvyšuje sa násobok súčtu súm podľa odseku 1 o výšku sumy podľa veku dieťaťa ustanovenej osobitným predpisom.²⁸⁾

(6) Ak je aspoň voči jednému nezaopatrenému dieťaťu v okruhu spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 ods. 2 písm. d) upravená vyživovacia povinnosť rodiča, ktorý nie je manželom oprávnenej osoby, alebo ak tomuto dieťaťu vznikol nárok na sirotsky dôchodok alebo sirotsky výsluhový dôchodok, zvyšuje sa násobok súčtu súm podľa odseku 1 o výšku sumy ustanovenej osobitným predpisom.²⁹⁾

§ 10

Výška príspevku

(1) Príspevok pri príjme spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 neprevyšujúcom 1,37-násobku súčtu súm pripadajúcich na spoločne posudzované osoby podľa osobitného predpisu²¹⁾ je:

- a) 410 Sk mesačne, ak ide o dieťa do 6 rokov veku,
- b) 560 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 6 rokov veku do 15 rokov veku,
- c) 620 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

(2) Príspevok pri príjme spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 prevyšujúcom 1,37-násobku súčtu súm a neprevyšujúcom 2,2-násobku súčtu súm pripadajúcich na spoločne posudzované osoby podľa osobitného predpisu²¹⁾ je:

- a) 210 Sk mesačne, ak ide o dieťa do 6 rokov veku,
- b) 320 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 6 rokov veku do 15 rokov veku,
- c) 350 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

(3) Sumy podľa odsekov 1 a 2 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo k 1. septembru kalendárneho roka spôsobom ustanoveným v § 8 ods. 3. Opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia.²⁰⁾

Príjem a spôsob zisťovania príjmu

§ 11

(1) Za príjem podľa tohto zákona sa považujú príjmy fyzických osôb podľa osobitného predpisu³⁰⁾ po odpočítaní

- a) povinného poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie a príspevku na poistenie v nezamestnanosti,
- b) príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie³¹⁾ do výšky podľa osobitného predpisu,³²⁾
- c) dane z príjmov fyzických osôb alebo preddavku na daň,
- d) ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu.³³⁾

(2) Z príjmov fyzických osôb, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,³⁴⁾ za príjem podľa tohto zákona sa ďalej považuje

- a) príjem poskytovaný ako dávka
 - 1. nemocenského poistenia,
 - 2. nemocenského zabezpečenia,³⁵⁾
 - 3. dôchodkového zabezpečenia okrem zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť,
 - 4. výsluhového zabezpečenia³⁵⁾ okrem odchodného a úmrtného,
- b) podpora v nezamestnanosti,
- c) príjem prijatý v rámci plnenia vyživovacej povinnosti podľa osobitného predpisu,³⁶⁾
- d) opakované štátne sociálne dávky upravené osobitnými predpismi³⁷⁾ okrem odmeny pestúna, prídavku a príspevku podľa tohto zákona,
- e) plnenia poskytované v cudzej mene vojakom ozbrojených síl, ktorí sú vyslaní mimo územia Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,³⁸⁾ a plnenia poskytované v cudzej mene zamestnancom plniacim úlohy mimo územia Slovenskej republiky v rámci mierových síl Organizácie Spojených národov a vojenských misií medzinárodných organizácií,³⁹⁾
- f) časť platu v peňažných prostriedkoch v cudzej mene zamestnancov zahraničnej služby,
- g) peňažný príspevok za opatrovanie.²⁷⁾

(3) V prípade straty⁴⁰⁾ sa zohľadňuje len strata, ktorá vznikla v kalendárnom roku, za ktorý sa príjem zisťuje.

(4) Za príjem podľa tohto zákona sa považuje aj príjem plynúci zo zdrojov v zahraničí, ktorý má obdobný účel ako príjem uvedený v odseku 2 písm. a) v prvom bode a v treťom bode a v písmenách b) až d) alebo obdobný účel ako prídavok a príspevok.

(5) Za príjem podľa tohto zákona sa nepovažuje

- a) mesačná odmena žiaka stredného odborného učilišťa, špeciálneho stredného odborného učilišťa, odborného učilišťa a učilišťa poskytovaná podľa osobitného predpisu,⁴¹⁾
- b) príjem nezaopatreného dieťaťa zo zárobkovej činnosti.

(6) Od príjmu uvedeného v odsekoch 1, 2 a 4 sa odpočíta

- a) výživné a príspevok na výživu platené iným osobám, voči ktorým má spoločne posudzovaná osoba upravenú vyživovaciu povinnosť,³⁶⁾ alebo platené výživné, ktoré prešlo na štát,⁴²⁾
- b) úhrada alebo časť úhrady za starostlivosť poskytovanú nezaopatrenému dieťaťu v zariadení,⁵⁾ ak je dôvodom takejto starostlivosti výkon ústavnej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu alebo výkon ochrannej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktorú platí spoločne posudzovaná osoba za nezaopatrené dieťa, voči ktorému má vyživovaciu povinnosť; to platí aj vtedy, ak ide o úhradu alebo časť úhrady za starostlivosť poskytovanú v zariadení sociálnych služieb celoročne, ktorú platí spoločne posudzovaná osoba za inú osobu ako dieťa, voči ktorej má vyživovaciu povinnosť.

(7) Príjem v cudzej mene sa prepočítava na slovenskú korunu podľa kurzu vyhláseného Národnou bankou Slovenska posledný deň v jednotlivých mesiacoch kalendárneho roka, za ktorý sa zisťuje príjem, alebo priemerom týchto kurzov v mesiacoch, v ktorých spoločne posudzovaná osoba mala príjem v cudzej mene.

§ 12

(1) Rozhodujúce obdobie, za ktoré sa zisťuje príjem na posúdenie nároku na príspevok, je kalendárny rok, ktorý predchádza obdobiu, na ktoré sa posudzuje nárok na príspevok. Tento

príjem sa zisťuje vždy v septembri kalendárneho roka a platí pri posudzovaní nároku na príspevok až do konca augusta nasledujúceho kalendárneho roka.

(2) Ak spoločne posudzovaná osoba v rozhodujúcom období podľa odseku 1 vykonávala činnosť, za ktorú mala príjem zdaňovaný osobitným spôsobom podľa osobitného predpisu,⁴³⁾ za jej príjem za rozhodujúce obdobie sa považuje suma, ktorá sa rovná 12-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu⁴⁴⁾ platnej v rozhodujúcom období v decembri.

(3) Príjem na posúdenie nároku na príspevok sa vypočíta ako jedna dvanástina príjmu spoločne posudzovaných osôb v rozhodujúcom období. Takto vypočítaný príjem sa zaokrúhľuje na desaťkoruny nadol.

§ 13

Okruh spoločne posudzovaných osôb na účely zisťovania príjmu

(1) Spoločne posudzované osoby podľa tohto zákona sú fyzické osoby uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) a d) a ďalšie fyzické osoby uvedené v odsekoch 2, 4 a 5.

(2) Ak oprávnená osoba je rodič nezaopatreného dieťaťa, spoločne s ňou sa posudzuje

- a) druhý rodič, ktorý je jej manžel, a ich nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti,
- b) jej manžel, ktorý nie je rodič nezaopatreného dieťaťa, ak má rovnaký trvalý pobyt alebo prechodný pobyt s oprávnenou osobou, a ich nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti,
- c) druhý rodič, ktorý nie je jej manžel, a ich spoločné nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti,
- d) nezaopatrené deti, ktoré sú v jej starostlivosti.

(3) Ak oprávnená osoba je osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) alebo plnoleté nezaopatrené dieťa uvedené v § 2 ods. 1 písm. c), zohľadňuje sa pri nároku na príspevok len príjem nezaopatreného dieťaťa.

(4) Ak oprávnená osoba je plnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 2 ods. 1 písm. d), ktoré uzavrelo manželstvo, spoločne s ňou sa posudzuje jej manžel a ich spoločné nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti.

(5) Ak oprávnená osoba je plnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 2 ods. 1 písm. d), ktorého manželstvo zaniklo, spoločne s ňou sa posudzuje jej nezaopatrené dieťa, ktoré je v jej starostlivosti.

(6) Ak oprávnená osoba je rodič nezaopatreného dieťaťa, spoločne s ňou sa neposudzuje

- a) rodič, ktorému je voči nezaopatrenému dieťaťu uvedenému v odseku 2 písm. a) a c) upravená vyživovacia povinnosť;⁴⁵⁾ to neplatí, ak je vyživovacia povinnosť tohto rodiča upravená len voči niektorému z jeho nezaopatrených detí, ktoré sú v okruhu spoločne posudzovaných osôb,
- b) manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorému je voči rodičovi nezaopatreného dieťaťa upravená vyživovacia povinnosť,⁴⁶⁾
- c) nezaopatrené dieťa, ktoré nespĺňa podmienky nároku na prídavok podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo ktorému nevzniká nárok na prídavok podľa § 3 ods. 2,
- d) rodič nezaopatreného dieťaťa alebo manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,
- e) rodič nezaopatreného dieťaťa alebo manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorý je nezvestný a je po ňom vyhlásené pátranie,

f) rodič nezaopatreného dieťaťa alebo manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorý vykonáva základnú službu alebo náhradnú službu v ozbrojených silách²⁴⁾ alebo civilnú službu.²⁵⁾

(7) Ak oprávnená osoba je plnoleté nezaopatrené dieťa, ktoré uzavrelo manželstvo, spoločne s ňou sa neposudzuje jej manžel,

- a) ktorému je upravená vyživovacia povinnosť voči oprávnenej osobe,
- b) ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,
- c) ktorý je nezvestný a je po ňom vyhlásené pátranie alebo
- d) ktorý vykonáva základnú službu alebo náhradnú službu v ozbrojených silách²⁴⁾ alebo civilnú službu.²⁵⁾

TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 15

Povinnosti oprávnenej osoby

Oprávnená osoba, ktorá si uplatňuje nárok na prídavok a na príspevok, je povinná okrem povinnosti pri uplatňovaní nároku na príspevok podľa § 9 ods. 3

- a) preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na vznik nároku, na výšku a na výplatu prídavku a príspevku,
- b) do ôsmich dní písomne oznámiť zmeny v rozhodujúcich skutočnostiach, ktoré majú vplyv na nárok na prídavok a na príspevok a na ich výplatu.

Zvýšenie, zníženie, odňatie a vrátenie prídavku a príspevku

§ 18

(1) Ak oprávnená osoba nevyužíva prídavok a príspevok v súlade s § 1 ods. 2, okresný úrad z vlastného podnetu alebo z iného podnetu vydá rozhodnutie o zastavení výplaty prídavku a príspevku oprávnenej osobe a o poukazovaní prídavku a príspevku

- a) ďalšej oprávnenej osobe alebo
- b) obci, v ktorej má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt alebo prechodný pobyt.

(2) Okresný úrad vydá rozhodnutie podľa odseku 1 aj v prípade, ak z informácie o školskej dochádzke poskytovanej školou vyplynie, že dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky.

(3) Ak zaniknú dôvody na zastavenie výplaty podľa odsekov 1 a 2, okresný úrad z vlastného podnetu alebo z iného podnetu vydá rozhodnutie o obnovení výplaty prídavku a príspevku oprávnenej osobe.

(4) Ak sa prídavok a príspevok vypláca ďalšej oprávnenej osobe alebo obci, ustanovenia o povinnostiach oprávnenej osoby sa primerane vzťahujú aj na ďalšiu oprávnenú osobu alebo na obec.

(5) Odvolanie proti rozhodnutiu vydanému podľa odsekov 1 až 3 nemá odkladný účinok.

§ 19

(1) Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť sumy neprávom prijaté podľa tohto zákona, môžu sa zraziť aj z bežne vyplácaného alebo z neskôr priznaného prídavku alebo z príspevku, alebo zo mzdy, platu alebo inej odmeny za prácu, alebo z náhrad z

týchto plnení a z odmien za pracovnú pohotovosť, alebo z dávok dôchodkového zabezpečenia. Sumy, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia a ktoré sa nesmú povinnému zraziť zo mzdy pri výkone rozhodnutia, ustanovuje osobitný predpis.⁴⁸⁾

(2) Prídavok a príspevok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.⁴⁹⁾

§ 20

Zánik nároku

Nárok na prídavok a na príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím jedného roka od posledného dňa v mesiaci, za ktorý prídavok alebo príspevok patril.

§ 21

Súčinnosť a spolupráca pri poskytovaní prídavku a príspevku

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré plnia úlohy pri poskytovaní prídavku a príspevku alebo sú vecne príslušné na poskytovanie údajov súvisiacich s týmito štátnymi sociálnymi dávkami, sú povinné spolupracovať s okresným úradom a na jeho žiadosť podávať informácie a oznámenia vo veci nároku na prídavok a na príspevok, ich výšky a výplaty v rozsahu svojej pôsobnosti.

ŠTVRTÁ ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 22

(1) Prídavok a príspevok sa poskytne odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona oprávnenej osobe, ktorá si uplatnila nárok na prídavok a na príspevok a ktorá splnila podmienky nároku podľa § 3 a 9, prvý raz v auguste 2002 za júl 2002.

(2) Pri uplatňovaní nároku na prídavok a na príspevok, pri rozhodovaní o nároku na prídavok a na príspevok, pri odnímaní, zastavení výplaty a vrátení prídavku a príspevku, pri úprave ich výšky a pri výplate prídavku a príspevku sa postupuje odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 30. júna 2002.⁵⁰⁾

(3) Finančné prostriedky na výplatu prídavku a príspevku podľa odseku 2 poskytuje štát na osobitný účet Sociálnej poisťovne prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly rozpočtu ministerstva.

(4) Na posúdenie nároku na príspevok na obdobie od 1. júla 2002 do 31. augusta 2002 sa použije príjem zistený za kalendárny rok 2000.

(5) Za dieťa, ktoré má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav podľa § 6, považuje sa aj dieťa, ktoré podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2002 je podľa rozhodnutia príslušného orgánu dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť.

(6) Podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu o tom, že dieťa je dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť, sa podľa tohto zákona postupuje do skončenia platnosti rozhodnutia, najdlhšie do 31. decembra 2003.

(7) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj obdobie po skončení posledného ročníka vysokej školy do vykonania štátnej skúšky, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené.⁵¹⁾

(8) Prvá úprava súm podľa § 8 ods. 2 a § 10 ods. 3 sa vykoná k 1. septembru 2004.

§ 23

(1) Ak sa uplatňuje nárok na prídavky na deti za obdobie pred 1. júlom 2002, posudzuje sa nárok na prídavky na deti podľa právneho predpisu účinného v období, za ktoré sa uplatňuje.

(2) Ak sa po 1. januári 2004 uplatňuje nárok na prídavok a na príspevok za obdobie od 1. januára 2003 do 31. decembra 2003, posudzuje sa nárok na prídavok a na príspevok podľa tohto zákona. Vecne príslušný orgán na poskytovanie prídavku a na poskytovanie príspevku je okresný úrad podľa § 14.

(3) Ustanovenie § 16 písm. a) tretieho bodu zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., ktoré upravuje rozhodovanie o tom, či je dieťa dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté, na účely priznania príplatku k prídavkom na deti, sa od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nepoužije.

§ 23a

Pôsobnosť, ktorú má podľa § 18 okresný úrad, v období od 1. januára 2003 do 31. decembra 2003 má aj Sociálna poisťovňa.

§ 24

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 134/1995 Z. z., zákona č. 278/1997 Z. z., zákona č. 196/1998 Z. z., zákona č. 174/1999 Z. z. a zákona č. 208/2001 Z. z.,
3. § 16 písm. a) druhý bod, § 20 písm. a) a b), § 24 písm. g) a ch) zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.,
4. vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 222/1994 Z. z. o spôsobe zisťovania príjmu na nárok na prídavky na deti.

§ 25

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002 okrem okrem § 14, 16 a 17 a § 24 druhého bodu, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha k zákonu č. 281
2002 Z. z.****CHOROBY A STAVY, KTORÉ VYŽADUJÚ OSOBITNÚ STAROSTLIVOSŤ**

I. kapitola

Infekčné a parazitárne choroby (A00-B99)

A15-A19 Tuberkulóza

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe príslušného odborného vyšetrenia podľa postihnutia orgánov, musí ísť o dlhodobé postihnutie funkcií orgánov vrátane komplikácií (napríklad II. stupeň dychovej nedostatočnosti, obličkové zlyhanie).

A50 Vrodený syfilis

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe miery funkčného postihnutia nervového systému, psychických komplikácií a pohybového aparátu.

B15-B19 Zápal pečene

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe biochemickej aktivity ochorenia, stupňa prekrvenia, ako aj následných komplikácií napríklad nervového, tráviaceho a obehového systému, výkonnosti, výživy.

B20-B24 Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe vzniku komplikácií v poslednom klinicky manifestnom štádiu, s rozvojom komplikácií, so stratou výkonnosti, prejavov zo strany imunitného systému, postihnutia orgánov.

Výnimočne sa posudzujú aj iné infekčné choroby a parazitárne choroby na základe miery anatomického a funkčného postihnutia orgánov, prípadne systémov podľa predchádzajúcich kritérií.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej presnej aplikácii cieľenej liečby, ošetrovanie lokálnych zmien, dozor, prevenciu zápalových ochorení, diétne stravovanie, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu a liečebnú telesnú výchovu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá infekčných a parazitárnych chorôb.

II. kapitola

Nádory (C00-D48)

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe štádia ochorenia, t. j. III-IV, TNM klasifikácie, histologickej štruktúry, lokalizácie, ovplyvniteľnosti onkologického ochorenia liečbou, kvality remisie, komplikácií nádorového ochorenia, orgánového postihnutia pri metastázach s mierou určenia funkčnej poruchy, poruchy výživy, poruchy odolnosti proti infekciám, vplyvu na mobilitu, výkonnosť a iných porúch.

Výnimočne sa posudzujú aj nezhubné nádory, ktorých lokalizácia a mechanický vplyv vyvolávajú orgánové komplikácie a funkčné komplikácie v prípadoch, ak sa liečbou nedajú odstrániť.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii cieľenej liečby, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu infekčných ochorení pri celkovom oslabení zdravotného stavu, lokálne ošetrovanie, prípravu stravy, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádium neliečiteľných zhubných nádorov.

III. kapitola

Choroby krvi a krvotvorných orgánov a niektoré poruchy imunitných mechanizmov (D50-D89)

D55-D64 Nutričné, hemolytické, aplastické a iné málokrvnosti

D65-D69 Poruchy koagulácie, purpura a iné hemoragické choroby

D80-D89 Určité poruchy imunitného mechanizmu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí podľa druhu a stupňa komplikácií, ako aj podľa priebehu primárneho ochorenia s trvalou potrebou transfúznej liečby, liečby kortikoidmi, imunosupresívami a náhradnej liečby, rozvoja komplikácií – zakrvácanie do kĺbov, podkožia, postihnutie iných orgánov, prípadne systémov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri kontrole priebehu ochorenia a akútnych zmien, prevenciu zápalových ochorení, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu a ošetrovanie úrazov, pravidelné kontroly, liečebnú telesnú výchovu a rehabilitáciu.

IV. kapitola

Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok (E00-E90)

E00-E07 Choroby štítnej žľazy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje podľa rezistencie na liečbu, poklesu hmotnosti, zaostávania v psychickom vývoji a somatickom vývoji, postihnutia orgánov, zníženia výkonnosti, prípadne postihnutia systému.

E10-E14 Cukrová úplavica

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe odborného vyšetrenia vrátane iných konziliárnych vyšetrení podľa charakteru komplikácií so zameraním na celkový telesný rozvoj a duševný rozvoj, funkciu vnútorných orgánov, pokles hmotnosti, zníženie výkonnosti, stabilitu či nestabilitu hladiny glykémie, funkcie zraku, poškodenia nervového, vylučovacieho, srdcovo-cievneho, prípadne dýchacieho systému.

E20-E35 Choroby z podvýživy a iných nedostatkov vo výžive

E70-E90 Metabolické poruchy

Závažnosť zdravotného postihnutia ako pri E10-E14.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní celkového zdravotného stavu, sledovanie merateľných hodnôt, presnú aplikáciu inzulínu v určených dávkach a v určenom čase, denný dozor, prevenciu akútnych zápalových ochorení, prípravu diéty, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie komplikácií. Táto skupina ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť do 15. roku veku dieťaťa.

V. kapitola

Duševné poruchy a poruchy správania (F00-F99)

F10-F19 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok

F20-F29 Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

F30-F39 Afektívne poruchy

F70-F79 Duševná zaostalosť

F90-F98 Poruchy správania a emočné poruchy v detstve a počas dospievania

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe psychiatricko-psychologického vyšetrenia. Rozhodujúce je výrazné narušenie sociálneho života, orientácie, intelektu, myslenia, správania a pri úplnom rozpade osobnosti potreba trvalého dozoru pre nebezpečnosť seba a okoliu, autizmus, narušenie sociálnej adaptácie. Pri duševnej zaostalosti je dôležitý vyšší stupeň, t. j. stredný, ťažký a hlboký stupeň duševnej zaostalosti. Pri poruchách psychiky a správania musí ísť o trvalé (nie prechodné) zmeny, presne definované, rezistentné na liečbu, prípadne štádium ochorenia, frekvenciu výskytu atakov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, dozor pre poruchy správania a asistenciu pri doprave, prípravu stravy a kontrolu pri dennej hygiene a toalete, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a najmä náročný individuálny prístup.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Duševná zaostalosť stredného, ťažkého a hlbokého stupňa.

Duševné choroby a poruchy správania – liečbou málo ovplyvniteľné (ťažké formy).

VI. kapitola

Choroby nervového systému G00-G99

G00-G09 Zápalové choroby ústredného nervového systému

G10-G13 Systémové atrofie prvotne postihujúce ústredný nervový systém

G20-G26 Extrapyramídové poruchy a poruchy hýbavosti

G35-G37 Demyelinizačné choroby ústredného nervového systému

G40-G47 Epizodické a záchvatové poruchy

G50-G59 Poruchy nervov, nervových koreňov a nervových spletí

G60-G64 Polyneuropatia a iné poruchy periférneho nervového systému

G70-G73 Poruchy nervovosvalovej platničky a svaly

G80-G83 Mozgové ochrnutie a iné paralytické syndrómy

G90-G99 Iné poruchy nervového systému

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe neurologického vyšetrenia vrátane odborných konziliárnych vyšetrení pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení. Dôležité je funkčné postihnutie orgánov, prípadne systémov, akým spôsobom ovplyvňujú sebestačnosť, mobilitu, psychický vývoj a somatický vývoj. Pri záchvatových ochoreniach je dôležité presne určiť častotť, frekvenciu a charakter záchvatov, rezistenciu na liečbu. Pri neuralgii trojklaného nervu je dôležitá ťažká forma ochorenia i jeho obojstranné postihnutie. Pri obrne treba diagnostikovať stupeň, jednostranné alebo obojstranné postihnutie, či ide o kompletnú alebo parciálnu formu, definovať komplikácie. Treba presne definovať poruchu hybnosti a sebaobsluhy, pri postihnutí dvoch a viacerých končatín ich dominanciu, prípadne presne opísať iné komplikácie (napríklad poruchy vyprázdňovania stolice a moču).

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť pri individuálnej liečebnej telesnej výchove, rehabilitácii, dozor, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, sprevádzanie na invalidnom vozíku, nácvik hybnosti a pohyblivosti, poskytnutie laickej prvej pomoci pri náhlych poruchách vedomia, pri prevencii úrazov, stravovaní, dennej hygiene a toalete, kúpaní, obliekaní, pri rehabilitácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Ťažké formy chorôb nervového systému so závažným pohybovým a psychickým postihnutím.

VII. kapitola

Choroby oka a jeho adnexov (H00-H59)

H53-H54 Poruchy videnia a slepota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného očného vyšetrenia na oboch očiach po korekcii, či ide o obojstrannú praktickú alebo obojstrannú úplnú slepotu. V prípade iných ochorení oka, prípadne centrálného nervového systému sa posudzuje, či následky sú na úrovni obojstrannej praktickej alebo obojstrannej úplnej slepoty po korekcii.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť, najmä sprevádzanie v neznámom prostredí, prevenciu úrazov, pomoc pri komunikácii, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pomoc pri čítaní, písaní špeciálnym písmom pre nevidiacich, pomoc pri výučbe, zaškolenie v špecializovaných zariadeniach pre nevidiacich a slabozrakých.

VIII. kapitola

Choroby ucha a hlávkového výbežku (H60-H95)

H80-H83 Choroby vnútorného ucha

H90 Praktická alebo úplná hluchota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe ušno-nosno-krčného vyšetrenia, foniatického vyšetrenia vrátane vyšetrenia vestibulárneho aparátu, prípadne aj konziliárneho neurologického vyšetrenia v neurologickej ambulancii v prípade poruchy rovnováhy. Na posúdenie treba diagnostikovať praktickú hluchotu alebo úplnú hluchotu.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri komunikácii, nácvik reči, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a vyučovanie v špecializovaných školských zariadeniach pre nepočujúcich, prevenciu úrazov, tlmočenie pri posunkovej reči, telefonovaní. Osobitná pomoc sa vyžaduje do 15. roku veku dieťaťa.

IX. kapitola

Choroby obehovej sústavy (I00-I99)

I05-I09 Zdlhavé reumatické choroby srdca

I10-I15 Hypertenzné choroby

I30-I52 Iné choroby srdca

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného interného alebo kardiologického funkčného vyšetrenia pri ochoreniach v III. – IV. klinickom štádiu ochorenia obehovej sústavy, ktoré vyžadujú intenzívnu domácu liečbu. V prípade porúch srdcového rytmu sú dôležité ťažké formy podľa Lowna, prípadne ich rezistencia na liečbu. Posudkovo významné sú aj stavy po transplantácii srdca.

I60-I69 Cievne choroby mozgu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného neurologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení podľa lokalizácie poškodenia orgánov alebo systémov (očné,

psychiatricko-psychologické vyšetrenie), posudzuje sa najmä postihnutie hybnosti, koordinácia pohybu, psychické zmeny, funkcia postihnutých končatín.

I70-I79 Choroby tepien, tepničiek a vlásočníc

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí len výnimočne pri závažných uzáveroch veľkých ciev najmä na končatinách prevažne horných, ktoré znamenajú funkčnú stratu končatiny, prípadne končatín.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri presnej aplikácii liekov, sledovanie klinického stavu, prevenciu akútnych zápalových ochorení, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, rehabilitáciu, sprevádzanie na invalidnom vozíku, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení. V prípade poruchy reči a vnímania reči si stav vyžaduje pomoc pri komunikácii, pri nácviku čítania a písania.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby obehovej sústavy v štádiu globálnej obehovej nedostatočnosti napriek liečbe.

X. kapitola

Choroby dýchacej sústavy (J00-J99)

J40-J47 Chronické choroby dolných dýchacích ciest

J80-J84 Iné choroby dýchacích ústrojov postihujúce interstícium

J95-J99 Iné choroby dýchacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného pľúcneho funkčného vyšetrenia s dôrazom na zistenie ťažkého stupňa dychovej nedostatočnosti, ťažkého stupňa zníženia funkcie pľúc (vyšetrenie krvných plynov), prítomnosti príznakov poškodenia iných orgánov alebo systémov a dýchania modifikovaného trvalou tracheostómiou.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri cielenej aplikácii liekov, liečbe kyslíkom, ošetrovanie záchvatov dýchavice, individuálnu liečebnú telesnú výchovu a dychovú rehabilitáciu, prevenciu pred sezónnym zhoršením, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, v prípade tracheostómie pomoc pri komunikácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby dýchacej sústavy v štádiu globálnej dychovej nedostatočnosti napriek liečbe.

XI. kapitola

Choroby tráviacej sústavy (K00-K93)

K50-K52 Neinfekčný zápal tenkého a hrubého čreva

K70-K77 Choroby pečene

K86 Chronický zápal podžalúdkovej žľazy

K90-K93 Iné choroby tráviacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného interného gastroenterologického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa najmä ťažké formy ochorení s poklesom výživy, hmotnosti, celkovým oslabením výkonnosti, obranyschopnosti proti infekciám, zaostávania v psychickom vývoji aj somatickom vývoji, či zdravotný stav vyžaduje mimoriadny diétny režim, upravený príjem stravy alebo ošetrovanie umelého vývodu čreva, či ide o stav po transplantácii pečene.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť najmä pri príprave špeciálnej diétnej stravy, kontrolu stavu výživy, presnú aplikáciu liekov, dodržiavanie životosprávy, tlmenie psychicky nepriaznivých vplyvov, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie pri umelých vývodoch hrubého čreva, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby tráviacej sústavy so zhubným typom výživy v štádiu dekompenzácie.

XII. kapitola

Choroby kože a podkožného tkaniva (L00-L99)

L10-L14 Pľuzgierové (bulózne) dermatózy

L20-L30 Dermatitídy a ekzémy

L40-L45 Papuloskvamózne choroby

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného dermatologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení. Posudzujú sa najmä ťažké rezistentné formy kožných

ochorení a ich komplikácie pohybového systému, postihnutie odkrytých častí tela, najmä tváre, psychické komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri lokálnej a celkovej liečbe ochorenia kože, tlmenie nepriaznivých vplyvov, ako je zápach, mokvanie, svrbenie, pálenie a tvorba zožýchľajúcich jaziev, tlmenie psychických komplikácií, liečbu komplikácií zo strany pohybového aparátu, tlmenie bolestí, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu, prevenciu proti poraneniám a infekciám.

XIII. kapitola

Choroby svalovej sústavy a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva (M00-M99)

M05-M14 Zápalové polyartropatie

M15-M19 Artrózy

M20-M25 Iné poruchy kĺbov

M30-M36 Systémové choroby spojivového tkaniva

M40-M45 Deformujúce dorzopatie

M45-M49 Spondylopatie

M50-M54 Dorzopatie

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného odborného neurologického, reumatologického alebo ortopedického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa ťažké formy postihnutia s nepriaznivým vplyvom na psychický vývoj a somatický vývoj, komplikácie zo strany orgánov alebo systémov (nervy, nervové spleti, srdce, pľúca – ich funkcie), či ide o jednostranné alebo viacnásobné postihnutie, či postihnutie podstatne obmedzuje hybnosť končatín, funkciu, pohyblivosť, sebestačnosť a sebaobsluhu, či vyžaduje ortopedickú korekciu podporným aparátom alebo operáciu.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii liekov, kontrolu a aplikáciu korekčného aparátu, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pravidelnú rehabilitáciu a individuálnu liečebnú telesnú výchovu, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Výnimočne choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva s trvalým pripútaním na lôžko.

XIV. kapitola

Choroby močovej a pohlavnej sústavy (N00-N99)

N00-N08 Glomerulárne choroby

N10-N16 Tubulointersticiálne choroby

N17-N19 Zlyhanie obličiek

N30-N39 Iné choroby močovej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného funkčného urologického alebo nefrologického vyšetrenia. Posudzuje sa stredne ťažká až ťažká forma obličkovej nedostatočnosti, stavy po transplantácii obličky a funkcia štepu, ťažká forma inkontinencie moču, prítomnosť umelého vyústenia močovodov von, prípadne do hrubého čreva, vrodený vývod močovodov, komplikácie zo strany iných orgánov alebo systémov pri ťažkých formách ochorení, vplyv na psychický vývoj a somatický vývoj, vplyv na mobilitu, sebestačnosť, dialyzačná liečba a jej komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri príprave diéty, aplikáciu liekov, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie v prípade komplikácií, rehabilitáciu, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, tlmenie komplikácií choroby, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie na lôžku v terminálnom štádiu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby močovej sústavy v terminálnom štádiu zlyhania obličiek.

XVII. kapitola

Vrodené chyby, deformácie a chromozómové malformácie (Q00-Q99)

Q00-Q07 Vrodené chyby nervového systému

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách nervového systému sa posudzujú ako pri poškodení nervového systému.

Q10-Q18 Vrodené chyby oka, ucha, tváre a krku

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách oka, ucha, tváre a krku sa posudzujú ako pri poškodeniach zraku, sluchu alebo pohybového aparátu.

Q20-Q28 Vrodené choroby obehovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách obehovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách obehovej sústavy.

Q30-Q34 Vrodené chyby dýchacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách dýchacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách dýchacej sústavy.

Q35-Q37 Rázštep pery a rázštep podnebia

Vrodené rázštepy pery a podnebia sa spravidla do jedného roka života dobre upravujú plastickou chirurgickou operáciou.

Q38-Q45 Iné vrodené chyby tráviacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách tráviacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách tráviaceho systému s tým, že dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť do priaznivej chirurgickej úpravy vrodenej anomálie.

Q60-Q64 Vrodené chyby močovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách močovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách močovej sústavy.

Q65-Q79 Vrodené chyby a deformácie svalov a kostí

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách svalov a kostí sa posudzujú ako pri chorobách svalovej, kostrovej sústavy.

Q80-Q89 Iné vrodené chyby

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri iných vrodených chybách sa posudzujú podľa poškodenia funkcie orgánu alebo systému na základe klinických príznakov.

Q90-Q99 Chromozómové anomálie nezatriedené inde

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť sa posudzujú podľa klinických prejavov týchto chorôb (napríklad psychiatrické a pohybové).

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie so závažným pohybovým postihnutím a psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

XIX. kapitola

Poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin (S00-T98)

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitnú starostlivosť pri úrazoch, otravách a iných následkoch vonkajších príčin má význam posudzovať po skončení liečby. Posudzujú sa ako pri iných chorobách podľa miesta, funkcie a trvalých následkov.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Trvalé následky poranení, otráv a niektorých iných vonkajších príčin so závažným pohybovým alebo psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

Osobitná kapitola

Vrodené, funkčné a anatomické chýbanie končatín

Vzhľadom na špecifickú funkciu končatín stavy, ktoré vyvoláva chýbanie končatín, patria do vrodených chýb alebo chýb získaných väčšinou po úrazových stavoch buď s funkčným, alebo s anatomickým chýbaním končatiny alebo končatín.

Zdravotný stav sa posudzuje na základe traumatologického, neurologického alebo ortopedického vyšetrenia. Pri hornej končatine je dôležité posúdiť najmä úchopovú funkčnosť ruky. Pri dolnej končatine je dôležité posúdenie straty alebo amputácie od členka nahor. Pri strate jednej dolnej a hornej končatiny alebo pri strate oboch horných alebo dolných končatín (funkčne alebo anatomicky) ide o ťažké postihnutie.

Osobitná starostlivosť

Pri úplných stratách končatiny alebo končatín dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť pri rehabilitácii, individuálnej liečebnej telesnej výchove, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, rehabilitačných ústavov a školských zariadení pre telesne postihnuté deti a mládež, ako aj zaškolenie v nich, tlmenie fantómových bolestí, psychických komplikácií, asistenciu pri nosení protéz.

- 1) Napríklad § 45 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.
- 2) § 8 Občianskeho zákonníka.
- 3) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z. § 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.
Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 4) Zákon č. 48/2002 Z. z.
- 5) Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.
- 6) § 45 ods. 3 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 7) § 34 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 8) § 51 ods. 4 písm. h), § 52 ods. 3, § 53 ods. 2 a 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 9) § 53 ods. 5 až 7 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 10) § 6 a 7 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 11) Zákon č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 12) Zákon č. 131/2002 Z. z.
- 13) Zákon č. 351/1997 Z. z. Branný zákon v znení zákona č. 401/2000 Z. z.
- 14) § 61 a 62 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 15) § 25 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 16) § 25 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 17) § 6 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.
- 18) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.
- 19) § 6 zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení zákona č. 439/2000 Z. z.
- 20) § 4 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 21) § 5 zákona č. 125/1998 Z. z.
- 22) § 21 ods. 1 písm. e) a § 21 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.
- 23) Zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov.
- 24) § 3 ods. 1, § 19 a 20 zákona č. 351/1997 Z. z. v znení zákona č. 401/2000 Z. z.
- 25) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 26) § 2 ods. 1 písm. 1) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- 27) § 64a zákona č. 195/1998 Z. z. v znení zákona č. 450/2000 Z. z.
- 28) § 5 písm. c) až e) zákona č. 125/1998 Z. z.
- 29) § 5 písm. b) zákona č. 125/1998 Z. z.
- 30) § 6 až 10 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- 31) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom poistení zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 409/2000 Z. z.
- 32) § 6 ods. 12 písm. b) zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 33) Zákon č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 34) § 4, § 6 ods. 8 a § 10 ods. 2 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 35) Napríklad zákon č. 114/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
- 36) Zákon č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 37) Napríklad zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku, zákon č. 236/1998 Z. z. o zaopatrovacom príspevku.
- 38) § 2 ods. 2 zákona č. 351/1997 Z. z.
- 39) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 249/2001 Z. z. o poskytovaní zahraničného príspevku v cudzej mene zamestnancom pôsobiacim v mierových misiách.
- 40) § 5 ods. 3 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 41) § 3 vyhlášky Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 245/1993 Z. z. o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť.
- 42) Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti.
- 43) § 15 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 44) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z.
- 45) § 86 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 46) § 92 zákona č. 94/1963 Zb. v znení zákona č. 132/1982 Zb.
- 47) Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 48) § 276 až 302 Občianskeho súdneho poriadku.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 89/1997 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia.
- 49) § 317 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.
§ 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 50) § 9 a 10, § 12, § 14 a 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti v znení neskorších predpisov.
- 51) § 109 zákona č. 131/2002 Z. z.

